

Het wat en waarom van 2010 Internationaal Jaar van de Biodiversiteit

Biodiversiteit is wereldbreed op de politieke agenda gezet met het Biodiversiteitsverdrag. Dat was in 1992 tijdens de milieutop in Rio. Tien jaar later, in 2002, is in Johannesburg afgesproken om tegen 2010 het tempo van de achteruitgang van biodiversiteit merkkelijk af te remmen. Europa ging zelfs nog verder door in 2001 op een ministerraad in Göteborg te beslissen om de achteruitgang in de EU tegen 2010 helemaal te stoppen. België en Vlaanderen hebben die Europese doelstelling mee onderschreven.

Vandaag zijn we 2010. En 2010 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het Internationaal Jaar van de Biodiversiteit. De achteruitgang van de biodiversiteit is niet afgeremd en zeker niet gestopt. Hoewel dat min of meer erkend wordt, zijn onze politici en het grote publiek nog te weinig doordrongen van de ernst van de biodiversiteitscrisis. Wat media-aandacht is dan ook meer dan welkom. Maar dat is niet het belangrijkste. In oktober van dit jaar is er een beslissende conferentie over de opvolging van het Biodiversiteitsverdrag in het Japanse Nagoya. Die vergadering is te vergelijken met wat Kopenhagen was voor het klimaatbeleid. Maar hopelijk doet men in Nagoya beter. Er moet dan minstens beslist worden over bijkomende inspanningen en daarnaast moeten er nieuwe en voldoende ambitieuze doelstellingen worden opgesteld voor de volgende tien jaar. Vooral van de Europese Unie wordt veel verwacht, ook op financieel vlak. Toevallig is België op dat moment voorzitter van de Europese Unie en is de Vlaamse minister van leefmilieu de Europese woordvoerder in Nagoya.

In Europa zelf werkt de Commissie aan een nieuw biodiversiteitsplan "Post 2010". Eens dat goedgekeurd is, zal het ook gevolgen hebben voor de lidstaten. De grote krachtlijnen liggen al min of meer vast. De instrumenten die we nu hebben en waarvan bewezen is dat ze kunnen werken moeten versterkt worden. Dat zijn op de eerste plaats de Habitat- en Vogelrichtlijn en Europese subsidies voor natuurprojecten. Maar dat is niet voldoende en er zal extra aandacht (en ook centen) moeten gaan naar de natuur buiten de natuurgebieden. De geplande hervorming van het Europees landbouwbeleid in 2013 biedt daarvoor zeker mogelijkheden.

Hoewel er wel naar verwezen wordt in het laatste regeerakkoord, lijkt biodiversiteit in 2010 in Vlaanderen geen grote prioriteit. Het ziet er naar uit dat alle werk zal gaan naar de Europese natuurdoelen (de instandhoudingsdoelstellingen) die verplicht voor het einde van het jaar moeten vastgelegd zijn. Wel zijn er enkele activiteiten gepland naar aanleiding van het Europees voorzitterschap.

Jos Gysels, Hoofd Natuurpunt Educatie

Meer informatie over 2010 Jaar van de Biodiversiteit vind je op de website van Tandem en Natuurpunt en in het tijdschrift. Natuur.focus publiceert in 2010 een volledige artikelenreeks over 150 jaar natuurbehoud in Vlaanderen. Natuurpunt Educatie biedt een programma aan over het Jaar van de Biodiversiteit. Misschien een idee voor een initiatief met de lokale milieuraad of sociaal-culturele organisatie ?